

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.304/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a személyesen eljáró kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 17.Pk.20.283/2024/9. számú végzése ellen a kérelmezett részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 13 248 (tizenháromezer-kétszáznegyvennyolc) forint meg nem fizetett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a G.-i Járásbíróságon birtokháborítás megszüntetése iránt 9.P.20.5../2014. számon indított per a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával fejeződött be jogerősen 2014. július 8-án. A 2016. július 4-én ismételt előterjesztett keresetlevéllel indult per (a tárgyalás felfüggesztését követően) 11.P.21.1../2019. számon volt folyamatban, amely ügyszám alatt a per felperese a 35. sorszámú beadványával vonta perbe a kérelmezőt a VIII. és IX. rendű alperesek jogutódjaként. A perben 2023. október 25-én hozták meg az elsőfokú ítéletet, amelyet 2024. február 1-jén kézbesítettek a kérelmezőnek (a továbbiakban: alapügy).

[2] A kérelmező a 2024. február 27-én előterjesztett kérelmében 1 402 800 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Hivatkozása szerint az alapügy a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-ának (1) bekezdésében rögzített 60 hónaptól eltérően 2023. október 25-ig, azaz 115 és fél hónapig tartott, amely a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet alapján ezen összegben indokolja a vagyoni elégtételezést.

[3] A kérelmezett az elleniratában 615 600 Ft erejéig nem ellenezte a kérelem teljesítését, azt meghaladóan kérte a kérelem elutasítását. Hivatkozása szerint a keresetlevél ismételt, 2016. július 4-i előterjesztését megelőző időszak nem számít bele az eljárás

időtartamába, az így számított 2768 napból pedig további 1229 nap levonását kérte a Pevtv. 15. §-ának (3), (4) és (5) bekezdései alapján: tárgyalás elhalasztása, kitűzési késedelem, a tárgyalás felfüggesztése, járvány miatt elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet, valamint a kérelmező mindezekkel összefüggő mulasztásai miatt.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 066 800 Ft vagyoni elégtételt, amelyet meghaladóan elutasította a kérelmet és a kérelmezőt kötelezte, hogy fizessen meg a kérelmezettnek 8400 Ft eljárási költséget, az államnak pedig 10 080 Ft le nem rótt illetéket. Megállapította, hogy 32 004 Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

[5] A végzés indokolása szerint a 2016. július 4-ét megelőzően indított 9.P.20.5../2014. számú eljárás időtartamát nem lehetett figyelembe venni, ezért 336 000 Ft vonatkozásában elutasította a kérelmet. A kérelem és ellenirat korlátai között 2016. július 5-től 2023. október 25-ig számított 2667 napot azonban nem terheli további levonás.

[6] A kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján azért kérte a 2017. január 13. és 2017. május 18. napjai között eltelt 126 nap levonását, mert a bíróság 2017. január 12-én 2017. március 21-re halasztotta a tárgyalást, amelyet a bíró hivatalos elfoglaltsága miatt 2017. március 8-án elhalasztott 2017. május 18-ra, és amely miatt a kérelmezőnek az eljárás elhúzódása miatti kifogást kellett volna előterjesztenie. Az elsőfokú végzés indokolása szerint azonban a kérelmezetti bíróság folyamatosan tűzte ki a tárgyalásokat, amelyből következően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 114/A. §-a (2) bekezdésének a) vagy c) pontjai szerinti kifogásnak nem volt helye, így pedig a Pevtv. 15. §-a (4) bekezdése alkalmazásának sem. Az eljárás elhúzódása miatti kifogás célja ugyanis az elhúzódás kiküszöbölése, egy már kitűzött tárgyalás esetén pedig az eljárás nem húzódhat passzív okból.

[7] Ugyanezen okból azért kérte a 2017. június 19. napjától 2018. március 5. napjáig eltelt 260 nap levonását, mert a bíróság azt követően, hogy 2017. május 18-án helyszíni szemlét tartott az alapügy tárgyát képező ingatlanon, a tárgyalást új hatánap kitűzése nélkül halasztotta el, majd csak 2017. november 30-án tűzte ki a folytatólagos tárgyalás hatánapját 2018. március 13-ra. Az elsőfokú végzés indokolása szerint azonban ennek hátterében az állt, hogy a bíróság 2017. május 22-én kiadta a feleknek a jegyzőkönyvet, amely a II. rendű alperes címéről ismeretlen helyen tartózkodott, illetőleg elköltözött jelzéssel érkezett vissza. Erre, az okmányiroda 2017. augusztus 29-én adott tájékoztatására és az ezen alapuló 2017. november 6-i felperesi bejelentésre figyelemmel a bíróság a II. rendű alperes címének ismeretében csak 2017. november 30-án tudta kitűzni a tárgyalást 2018. március 13-ra. Így nem állapítható meg a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése szerinti olyan időtartam, amely a bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható ok miatt szükségtelenül telt el, és amely, a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam miatt a kérelmező jogelődje az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének a) vagy c) pontjai szerinti kifogást terjeszthetett volna elő. Enne kapcsán kitért arra is, hogy a kérelmezett nem vitatta, hogy a kérelmező jogutódként jogosult az igény érvényesítésére, az elsőfokú bíróság pedig a kérelem és az ellenirat keretei között bírálta el a kérelmet.

[8] A kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján azért kérte levonni a 2018. május 14. és 2019. július 8. között eltelt 421 napot, mert a bíróság felfüggesztette a per tárgyalását a G.-i Járásbíróságon tulajdonjog megállapítása iránt I.P.21.7../2017. számon folyamatban levő per jogerős elbírálásáig, amely a kérelmező érdekkörében merült fel és élhetett volna fellebbezéssel is a felfüggesztő végzéssel szemben, amely szintén a kérelmezői érdekre utal, azaz a saját akaratából nem haladt előre az eljárás. Az elsőfokú végzésben rögzítettek szerint azonban a felfüggesztés okául szolgáló per az alapügy felperese és egy másik alperes között volt folyamatban, ezért a kérelmező nem is élhetett a fellebbezési jogával, egyébként pedig a kérelmező jogelődje nem értelmezhető a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése körében, mivel ebben az eljárásban nem azt kellett vizsgálni, hogy valaki eljárásjogi értelemben jogosult volt-e fellebbezni, illetőleg hogy fellebbezett-e, hanem azt, hogy a kérelmező vagy a jogelődje részéről történt-e olyan felróható mulasztás, amely miatt az eljárás nem haladhatott előre. A felfüggesztés alapja azonban az elbirtoklással érintettek közötti tulajdonjogi per volt, amelyben a kérelmező vagy jogelődje nem volt közvetlenül érintett, az pedig hogy a bíróság a tárgyalás felfüggesztéséről határozott, nem róható a kérelmező vagy jogelődje terhére.

[9] A kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján azért kérte a 2020. január 7-től 2020. február 26-ig eltelt 51 nap levonását, mert 2020. január 7-én hivatalból, összbírói értekezlet miatt halasztották el a tárgyalást, és amelyet 2020. február 26-ra tűztek ki., amely miatt a kérelmezőnek az eljárás elhúzódása miatti kifogással kellett volna élnie. Az elsőfokú bíróság végzésének indokai szerint azonban a kérelmezetti bíróság volt, amely más időpontra tűzte a tárgyalást, ezért nem lehetett volna alkalmazni az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének a) vagy c) pontjait, így a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdését sem.

[10] A kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (3), (4) és (5) bekezdései alapján kérte a 2020. március 23-tól 2020. június 10-i eltelt 80 nap, valamint a 15. § (3) és (4) bekezdései alapján a 2021. március 8-tól 2021. május 5-ig eltelt 59 nap levonását. Az előbbi esetben arra hivatkozással, hogy a tárgyalások elhalasztására a COVID-19 járvány miatt elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet miatt került sor, és az elhalasztott tárgyalások határnapját követően a korlátozások megszűnésével az első adandó alkalommal tárgyalást kellett volna kitűzni, az utóbbi esetben arra hivatkozással, hogy a bíróság a korlátozások megszűnésével az első adandó alkalommal tárgyalást tűzött, amely időszakban az eljárás elhúzódásának alapja összetársadalmi érdek volt. Ezen időszakok levonására azért nem volt lehetőség, mert a bíróság működésének járvány miatti akadályozottsága nyilvánvalóan nem minősül akár a kérelmező mint alperes által kifogásolható, akár a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése szerinti olyan szükségtelenül eltelt, a bíróság érdekkörében felmerült, a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartamnak, amelyet a kérelmező kiküszöbölhetett volna.

[11] A kérelmezett a 2022. március 17. és 2022. november 4. napjai között eltelt 233 nap levonását is azért kérte, mert a bíróság felfüggesztette az eljárást az I. rendű alperes által a kérelmezővel szemben indított, közös tulajdon megszüntetése iránti per jogerős befejezéséig. A végzés indokolása szerint azonban egyrészt a kérelmezett mint másodfokú bíróság helybenhagyta a felfüggesztés tárgyában hozott végzést, másrészt annak elhárítása, illetőleg annak elbírálása, hogy a felfüggesztésre indokolt volt-e, nem olyan kérdéskör, amely a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése körében lenne elbírálendő a kérelmező terhére. Ténybelileg továbbá az I. rendű alperes nem is a kérelmezővel, hanem más peres felekkel szemben indította meg az eljárást.

[12] Mindezek alapján nagyobbbrészt alaposnak találta a kérelmet a Pevtv. 7. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján, amelynek és a kérelmezett személyes illetékmentességének figyelembevételével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. §-ának (1) és (6) bekezdései alapján határozott a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt kereseti illeték viseléséről. A kérelmezőt az elutasított 336 000 Ft pertárgyérték viszonylatában kötelezte a kérelmezett eljárési költségének viselésére.

[13] A kérelmezett fellebbezett a végzéssel szemben, amelyben akként kérte annak részbeni megváltoztatását, hogy az ítéltábla 441 600 Ft-tal csökkentse a marasztalás összegét. Kérte a kérelmező másodfokú eljárési költségben való marasztalását is. A végzés jogi indokolásának [17], [18], [19] és [20] bekezdéseit kifogásolva megsértett jogszabályként a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseit, továbbá az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdését, 151. §-át, 152. §-ának (2) bekezdését és 370/A. §-át jelölte meg és kérte az általa megjelölt további 1104 nap levonását. A végzés [18] bekezdése (260 nap, 104 000 Ft) vonatkozásában fenntartva az ellenirat 2. pontjában foglaltakat előadta, hogy a bíróság a 2017. május 18-i helyszíni szemlét követően azzal halasztotta el a tárgyalást, hogy új tárgyalási határnapot hivatalból tűz ki. Idézte az 1952. évi Pp. 142. §-ának (1) bekezdését, és egyetértve azzal, hogy a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv utóbb a II. rendű alperes címéről elköltözött jelzéssel érkezett vissza, az mégsem zárta ki, hogy a bíróság nyomban, a helyszíni szemlét követően kitűzze a tárgyalást, hiszen a kézbesítés megíúsulására vonatkozó visszajelentés csak 2017. június 28-án érkezett vissza a bíróságra. A bíróság mindezek ellenére csupán 2017. november 30-án tűzte ki a folytatólagos tárgyalás határnapját 2018. március 13-ra, majd az ügy 2018. február 23-i átosztását követően halasztotta el azt 2018. május 16-ra. A kérelmező jogelődje azonban, bár erre lehetősége lett volna, és 2017. június 19-től előterjeszthette volna, nem élt az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének a) vagy c) pontja szerinti kifogással, ezért a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján továbbra is indokolt ezen időtartam levonása. Az indokolás ugyanezen bekezdésében rögzített megállapítás (további 421 nap, 168 400 Ft) kapcsán szintén fenntartotta az elleniratában foglaltakat, továbbá előadta, hogy a felfüggesztés tárgyául szolgáló per valóban az alapper tárgyat képező ingatlan tulajdonjogának megállapítása iránt volt folyamatban, amelynek kapcsán ismertette az 1952. évi Pp. 152. §-ának (2) bekezdését is. A tárgyalás felfüggesztését ugyan nem a kérelmező jogelődje indítványozta, az ingatlan tulajdonjogának megállapítása azonban az ítélet előkérdéseként nyilvánvalóan és egyértelműen az érdekében állt. Ha nem így lett volna, élhetett volna a fellebbezési jogával, amelynek hiányában a per tárgyalását felfüggesztő végzés a kérelmező jogelődjének konszenzusával emelkedett jogerőre, azaz a kérelmezői érdek fennállt, ezért a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján indokolt ezen időtartam levonása is. Az indokolás [19] bekezdése (51 nap, 20 400 Ft), szintén fenntartotta az elleniratában foglaltakat, amelyen túlmenően megismételve a megállapított pertörténetet idézte az 1952. évi Pp. 151. §-ának (1) bekezdését is, amelynek ellenére a bíróság nem gondoskodott a megidézettek előzetes értesítéséről, hiszen a IV. rendű alperes megjelent a határnapon. Fenntartotta ezért, hogy ezen időszak a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül telt el, és nem szolgálta a bírósági eljárás előrehaladását [Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése], a kérelmező jogelődje azonban előterjeszthetett volna az eljárás elhúzóda miatt kifogást. Az ugyanezen bekezdés további megállapítása (összesen: 80 + 59 nap, 32 000 + 23 600 Ft) esetében is fenntartotta az elleniratában foglaltakat. Emellett előadta, hogy a bíróság 2020. március 23-án elhalasztotta a 2020. április 20-ra kitűzött tárgyalást a COVID-19 járvány miatt elrendelt rendkívüli ítélezési szünet miatt azzal, hogy

új határnapot hivatalból tűz, majd a rendkívüli ítélezési szünet megszűnésével 2020. június 10-én tűzött új határnapot 2020. szeptember 7-ra. Majd pedig a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet alapján a 2021. április 12-re kitűzött tárgyalást halasztotta el 2021. március 8-án, és 2021. április 8-án tűzött ki új határnapot 2021. május 17-re, amelyet 2021. május 5-én a bíróság működésében felmerült objektív ok miatt halasztott el 2021. június 16-ra. A fellebbezésében is fenntartotta azonban, hogy a rendkívüli ítélezési szünet össztársadalmi érdekként a tárgyalás megtartásának, a bíróság működésének akadályát képezte, és nyilvánvalóan negatívan hatott az eljárás időtartamára, ezért a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján változtatlanul kérte ezen időszak figyelmen kívül hagyását is. Az indokolás [20] bekezdésével (233 nap, 93 200 Ft) összefüggésben ugyancsak fenntartotta az elleniratban foglaltakat és a megállapított pertörténetet megismételve azt hangsúlyozta, hogy az alapper előkérdését jelentette a felfüggesztés alapjául szolgáló, a közös tulajdon megszüntetése iránti per. Idézve az 1952. évi Pp. 152. §-ának (2) bekezdését előadta, hogy a tárgyalás felfüggesztése helytálló volt, és bár nem a kérelmező indítványozta, neki is érdekében állt, amelyet bizonyít, hogy nem fellebbezett a döntéssel szemben, amely így a konszenzusával emelkedett jogerőre, ezért a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján indokolt ezen időszak levonása.

[14] A kérelmező nem tett észrevételt a fellebbezésre.

[15] A fellebbezés megalapozatlan.

[16] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által pótlólag felterjesztett iratok alapján annyiban kiegészítette az elsőfokú bíróság végzésének indokolását, hogy a kérelmező nem indított eljárást az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt az alapügy elhúzódásával kapcsolatban.

[17] Egyebekben pedig az ítéltábla a Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 370. §-ának (1) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzés kérelmet részben elutasító, a kérelmezettet 625 200 Ft vagyoni elégtétel, a kérelmezőt pedig 8400 Ft eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezéseit. Ezt meghaladóan pedig az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott a kérelmezett marasztalásáról, amelynek indokaival az ítéltábla – a fellebbezés korlátai között – egyetértett, ezért csak a fellebbezésben foglaltak miatt utal a következőkre.

[18] Bár a kérelmezett a fellebbezésben kifogásolta az elsőfokú végzés indokolásának [17] bekezdésében megállapítottakat is (a 2017. január 13-tól 2017. május 18-ig eltelt 126 nap), ezzel összefüggő érvelést nem adott elő (még az elleniratában foglaltakra sem utalt vissza), a részéről általánosan megjelöltekkel szemben pedig az ítéltábla nem észlelte, hogy az elsőfokú bíróság megsértette volna a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseit vagy az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdését, 151. §-át, 152. §-ának (2) bekezdését, illetőleg 370/A. §-át.

[19] A fellebbezés részletes indokait illetően pedig az ítéltábla az elleniratra visszautaló valamennyi fellebbezési hivatkozás kapcsán rögzíti, hogy a másodfokú eljárás nem az elsőfokú eljárás megismétlése, mivel az ítéltáblának a fellebbezést és az elsőfokú határozatot kell el-, illetőleg felülbírálnia (nem pedig a kérelmet és az elleniratot). Ezért a már

az 1952. évi Pp. rendelkezései alapján is kialakult (pl. BH2016. 173.), de a Pp. hatálya alatt is következetes bírói gyakorlat szerint (pl. Kúria Pfv.VI.24.583/2022/6. számú határozat) a fellebbező félnek a fellebbezésben kell feltüntetnie – egyebek mellett – a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének b) és d) pontjai körében, hogy a másodfokú bíróság milyen okból változtassa meg az elsőfokú határozat kifogásolt rendelkezését, illetőleg melyek azok az anyagi és/vagy eljárási jogszabálysértések, amelyekre a fellebbezést alapítja. A Pp. már hivatkozott 370. §-a (1) bekezdésének 2. mondata értelmében ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre korlátainak minősülnek a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ezért a fellebbező félnek az a fellebbezésben tett előadása, hogy fenntartja az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait, nem pótolja annak az anyagi vagy eljárási szabálysértésnek a megjelölését, amelyre a fellebbezést alapítja (pl. BDT2021. 4397.). Mindezek miatt a kérelmezett fellebbezésben hivatkozott ellenirata nem része a fellebbezésnek, ezért az ítéltábla csak a fellebbezésben ténylegesen feltüntetett hivatkozások alapján bírálhatta el a fellebbezést az alábbiak szerint.

[20] A Pevtv. megsértettként hivatkozott 15. §-ának (3) bekezdése szerint a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz időtartamába nem számítható bele az az eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam, amely a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül telt el. A (4) bekezdés alapján pedig a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz időtartamába nem számítható bele az a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam, amely a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül telt el, ha a kérelmező – habár arra jogszabályban biztosított lehetősége volt – nem nyújtott be kifogást az eljárás elhúzódása miatt.

[21] A kérelmezett az utóbbira alapított okból alaptalanul sérelmezte a fellebbezésben a 2017. június 19. napjától 2018. március 5. napjáig eltelt 260 nap levonásának mellőzését. Az ítéltábla – indokolatlanul meg nem ismételve az elsőfokú végzés helytálló indokait – szükségesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy mivel a II. rendű alperes ismeretlen helyen tartózkodott, idézhető címe hiányában nem tarthattak volna szabályszerű tárgyalást az alapügyben [1952. évi Pp. 135. §-ának (1) bekezdése]. Ezért nincs az eljárás előrehaladásával összefüggő jelentősége, hogy a tárgyalást eleve nem tűzték ki vagy azt a ki(nem)tűzött határnapon kellett volna elhalasztani, így annak sem, hogy – különösen a bíróság mulasztása hiányában –nem terjesztettek elő ezzel összefüggésben az eljárás elhúzódása miatti kifogást. Az idézhető cím ismeretében pedig a bíróság nem vitásan kitűzte a tárgyalást, ezért a kérelmezett alaptalanul hivatkozott arra, hogy 2017. június 19-től az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének lett volna helye.

[22] A kérelmezett alaptalanul sérelmezte az alapper tárgyalásának felfüggesztésével érintett mindkét időszak (a 2018. május 14. és 2019. július 8. között eltelt 421 és a 2022. március 17. és 2022. november 4. napjai között eltelt 233 nap) mellőzését is. A kérelmezett maga is arra hivatkozott a fellebbezésben, hogy a tárgyalás felfüggesztése mindkét esetben indokolt, azaz a per mielőbbi befejezését szolgáló, bírósági döntésen alapuló eljárási cselekmény volt. Ekként pedig ez az időtartam nem a kérelmező eljárási cselekménye vagy mulasztása miatt keletkezett, így azt nem az idézte elő, hogy a kérelmező nem fellebbezte meg a kérelmezetti bíróság felfüggesztést elrendelő végzéseit, hanem az, hogy a bíróság a saját hatáskörében eljárva felfüggesztette a per tárgyalását, amelynek során nem kötötték sem a kérelmező, sem pedig a kérelmező perbeli ellenfelelének nyilatkozatai vagy kérelmei. Ezért az ilyen levonni kért pertartam nem a kérelmező, hanem a kérelmezett érdekkörében felmerült okból keletkezett, azt tehát a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet

levonni az eljárás számított időtartamából (pl. Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.321/2024/2. számú végzés).

[23] A kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján alaptalanul hiányolta a 2020. január 7-től 2020. február 26-ig eltelt 51 nap levonását is. A fellebbezés e vonatkozásban részben meg nem engedett ellenkérelem-változtatást is tartalmazott, mivel bár az alapügy iratai alapján már az elleniratban is megtehetette volna, az elsőfokú eljárás során nem vitatta a kérelmet abból az okból, hogy az alapper IV. rendű alperesét nem értesítették a 2020. január 13-ra kitűzött tárgyalás hivatalból elhalasztásáról. Az ítéltábla ezért a Pp. 373. §-ának (1) bekezdése alapján elutasította e meg nem engedett ellenkérelem-változtatást. A fellebbezés pedig egyebekben az ellenirat érveit tartalmazza, amelyekkel összefüggésben az ítéltábla egyrészt szükségtelenül nem ismétli meg az elsőfokú végzés helytálló indokát, másrészt azonban utal arra is, hogy a kérelmezetti bíróság a tárgyalás elhalasztásával együtt kitűzte a következő tárgyalást. E tárgyalás határnapja pedig az elhalasztott tárgyalástól számított 44. napra esett, amellyel kapcsolatban megállapítható, hogy a bíróság eljárása nem volt inaktív. Másrészt annak a rögzítése is szükséges, hogy a bírói gyakorlat alapján (pl. BDT2023. 4600.) azt, hogy a vagyoni elégtételt érvényesítő fél terhére ítéltető-e meg, hogy az adott bírósági mulasztással szemben nem vette igénybe az eljárás elhúzódása miatti kifogást, mindig az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni. A féltől a bíróság inaktív magatartása miatti eljárás elhúzódásának megakadályozása esetén az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő emiatt kifogást a folyamatban lévő perben, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. A kérelmezett által sérelmezett kérelmezői „mulasztás” azonban nem volt ilyen.

[24] A kérelmezett alaptalanul kérte a fellebbezésben a Pevtv. 15. §-ának (immáron csak) (4) bekezdése alapján a 2020. március 23-tól 2020. június 10-i eltelt 80 nap, valamint a 2021. március 8-tól 2021. május 5-ig eltelt 59 nap levonását a COVID-19 járvány miatt elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet miatt elhalasztott tárgyalások miatt. A fellebbezésében már kizárólag a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésére hivatkozott, azonban maga sem állította, hogy a kérelmezőnek emiatt az itt szabályozottak szerinti, az eljárás elhúzódása miatti kifogást kellett volna előterjesztenie, ha igen mikortól. Emellett az ítéltábla a teljeség kedvéért utal arra is, hogy a bírói gyakorlat alapján a járványügyi helyzet miatt kialakított veszélyhelyzeti perrendből következő későbbi tárgyaláskitűzés - függetlenül attól, hogy azok elhárítására az alapperben eljáró bíróságnak jogszabályon alapuló eljárási jogi lehetősége nem volt - önmagában nem ad lehetőséget a figyelembe vehető időtartam csökkentésére (BDT2023. 4700.). Ennek másik oldalát pedig az jelenti a következetes bírói gyakorlat szerint, hogy mivel e körülmény elháríthatatlan, az ezzel felmerült időmúlás következményeit a Pevtv. szabályozási koncepciója miatt a kérelmezett köteles viselni. A jogalkotó kizárólag a kérelmező, illetőleg az eljáró bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható ok miatt (amennyiben a kérelmező az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztését elmulasztotta) szükségtelenül eltelt időtartamok levonását teszi lehetővé; azaz olyan modellt alkotott, melyben meghatározta azon időtartamot, amelynek meghaladása esetén a felet az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapvető jog megsértése miatt kompenzáció illeti,

és amelyben a kompenzáció összegét kizárólag a fél saját felróható magatartása csökkenti (pl. Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.116/2023/2., Pkf.II.20.008/2024/2. számú végzések).

[25] Az ítéltábla mindezek alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[26] A másodfokú eljárás során pernyertesnek minősülő kérelmező nem támasztott költségigényt, ezért arról nem kellett határozni.

[27] Az állam a Pp. 102. §-ának (1) és (6) bekezdései alapján viseli az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéket az illetékmentes kérelmezett helyett.

Debrecen, 2024. augusztus 22.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró